

*В. М. НИКОНЧУК,
викладач-магістр,
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
ім. академіка С. Дем'янука*

ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація

Приєднання України до СОТ справить певний вплив на суб'єкт господарювання, в тому числі і на аграрний сектор Рівненщини. Для забезпечення збалансованого розвитку територій та сільського господарства в умовах світової інтеграції необхідні заходи, які допоможуть адаптуватися до цих умов

Аннотация

Присоединение Украины к МОТ окажет определенное влияние на субъект ведения хозяйства, в том числе и на аграрный сектор Ровенщины. Для обеспечения сбалансированного развития территорий и сельского хозяйства в условиях мировой интеграции необходимы мероприятия, которые помогут адаптироваться катим условиям.

Annotation

The joining of Ukraine to WOT and will have the certain influence on the subject of manage on the agrarian sector in Rivne region too. For providing the balanced development of the territories and agriculture in the conditions of the world integration the necessary measures must be done in orders to help for adaptation to these terms.

Світова інтеграція України є важливим етапом розвитку її аграрного сектору. Цей процес має комплексний характер, що передбачає внесення змін національного законодавства відповідно із нормами та стандартами СОТ та адаптацію сільськогосподарських галузей до умов лібералізації торгівлі. Для того, щоб врегулювати і збалансувати розвиток регіону та сільського господарства необхідно розробити заходи, які б мінімізували ризики і максимізували позитивні зрушення.

Дослідження регіонального розвитку в контексті інтеграції у світове господарство було розглянуто Жуком М.В., який зазначив важливість розгляду зв'язка «держава - регіон» для ефективної адаптації економі-

ки України [4]. Тепла М М , Волинська Г, Гош О , Масловська Л , займа-
лися розглядом можливостей і перспектив України при вступі до СОТ
[1,3,5]. Проте не було розглянуто, як вплинуть умови інтеграції на роз-
виток Рівненського регіону та які перспективи розвитку сільськогоспо-
дарських галузей області в цих умовах

Тому метою статті є запропонувати заходи по адаптації сільськогос-
подарських галузей Рівненського регіону до умов світової інтеграції на
основі збалансованого розвитку території.

Територія Рівненського регіону складає 4.5% від всієї території Ук-
раїни Кількість населення, зайнятого в економічній діяльності, складає
4,3%, обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції - 2,9%. Ос-
новними показниками, що характеризують загальний стан розвитку
сільського господарства прийнято обсяг реалізованої продукції, основні
засоби виробництва, рентабельність операційної діяльності, середньо-
річну кількість працівників, середньомісячну номінальну заробітну пла-
ту та частку збиткових підприємств (таблиця 1).

Таблиця 1

**Основні показники розвитку сільського господарства
Рівненської області**

Показники	Роки		Відхилення	
	2005	2006	(+;-) відхилення	% росту, %
1. Обсяг реалізованої продукції сільського господарства, млн. грн.	1925,9	1802,6	-123,3	93,6%
2. Основні засоби сільського господарства, млн. грн.	18964	2179	-16785	11,5%
3. Рентабельність операційної діяльності промислових підприємств, %	21,6	20,2	-1,4	93,5%
4. Частка збиткових підприємств, %	65	65	-	100,0%
5. Середньорічна кількість найманих працівників у промисловості, тис.	1163,1	1159,7	-3,4	99,7%
6 Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників, грн.	506	685	179	135,4%

Аналіз основних показників показує, що розвиток сільського Рівненсь-
кої спеціалізуються на виробництві як продукції рослинництва, так і про-
дукції тваринництва. Однак найбільша питома вага у виробництві то-
варної продукції припадає на продукцію рослинництва (55%), про що
свідчить структура товарної продукції за останні роки (Рис 1).

У порівнянні з 2006 роком виробництво сільськогосподарської про-
дукції збільшилось на 24,2%, у тому числі продукції рослинництва - на
36,2%, продукції тваринництва - на 5,4 відсотка.

Рис.1. Питома вага у виробництві товарної продукції сільського господарства Рівненської області

Виробництво продукції рослинництва проти 2005 року збільшилось на 23,0%. Збільшення відбулося як в сільськогосподарських підприємствах (на 36,2%), так і в господарствах населення (на 19,8%). При цьому основну частину грошових надходжень у галузі рослинництва забезпечує реалізація пшениці, жита, кукурудзи, ячменю. Щодо товарної продукції тваринництва, то на сьогодні у її загальному обсязі найбільш вагомою є частка м'яса ВРХ та молока. Отже, можна зробити висновок про те, що нині провідними галузями підприємств є рослинництво зернового напрямку та тваринництво м'ясо-молочного напрямку.

Світова інтеграція зумовлює зміни умов господарювання як в аграрному секторі Рівненської області, так країни в цілому. Ці зміни будуть впливати на результат їх діяльності. При цьому розвиток регіону в цілому буде змінюватися. Експортній продукції, якій зараз створюються перешкоди для входу на зовнішні ринки, членство України в СОТ суттєво зменшить ці бар'єри. Припускається, що ціна, яку українські експортери отримають за поставки товарів на ринки ЄС та Північної Америки зросте [2].

Галузі, яким надається високий рівень захисту за допомогою субсидій і які продають більшу частину своєї продукції на внутрішньому ринку, можуть зазнати втрат від закріпленого максимального рівня державної підтримки, яку може надавати уряд після вступу України до СОТ. На даний час він складає 1 млрд. 390 млн. доларів, тобто приблизно 8 млрд. гривень. Але цих грошей, безумовно, недостатньо, щоб вирішити весь комплекс проблем, який виник в селі не сьогодні і не вчора.

Крім того, сільгоспвиробник конкурує з продукцією, що виробляється в кращих кліматичних умовах, а в нашому кліматичному поясі великі сезонні ризики, частіша імовірність дощів, заморозків, кількість опадів більша, ніж потрібно. І якщо це все не підкріплене інвестиціями в технології, в техніку, в агрокультуру - то можна передбачати результат кон-

курентної боротьби вітчизняних товарів із закордонними в умовах обмеженого рівня державної підтримки, де кожна нова країна повинна погджувати все більше і більше умов з тими країнами, які вже в СОТ.

Для забезпечення збалансованого розвитку територій та відповідно сільського господарства Рівненського регіону слід розробити ряд заходів, які допоможуть адаптуватися до умов світової інтеграції. Ці заходи повинні проводитися на державному та регіональному рівнях.

Основними заходами на рівні держави є внесення змін до національного законодавства відповідно із нормами та стандартами СОТ; підтримка важливих галузей сільського господарства; розроблення ефективної політики субсидування, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору Рівненського регіону.

На регіональному рівні для збалансованого розвитку області необхідно сприяти впровадженню технологічних та інноваційних досягнень у виробництво продукції рослинництва та тваринництва; регулювати і підтримувати малий бізнес харчової промисловості та перероблення сільськогосподарських продуктів.

Таким чином, вступ України до СОТ -- процес незворотний і треба бути готовим до того, що крім певних вигод, які отримає Україна, їй не уникнути і низки серйозних проблем. Розуміючи, що з кожним роком процес вступу до СОТ стає все проблематичнішим, все-таки не варто забувати і про те, що зайва поспішність в питаннях вступу і невинправдані уступки можуть привести до досить важких наслідків для української економіки вцілому та аграрного сектору зокрема.

Література:

1. Волинський Г. Про конкурентні переваги в умовах глобалізації// *Економіка України*. - 2006. - №12 (541). - с. 68-72.
 2. Вступ до Світової організації торгівлі: нові можливості для України. К.; УЦМІ, 2006 - 114с.
 3. ЖукМ.В. Альтернативи регіонального розвитку в Україні в контексті інтеграції у світове господарство//*Актуальні проблеми економіки*. 2006. - №12(66).-с. 102-109
 4. Статистичний щорічник Рівненської області за 2005 рік/*Держкомстат України*. Головне управління статистики у Рівненській області, Рівне: 2006, - 585 с.
 5. Статистичний щорічник Рівненської області за 2006 рік. /*Держкомстат України*. Головне управління статистики у Рівненській області Рівне: 2007. - 637 с.
- Тепла М.М. Україна на шляху до світової організації торгівлі // *Актуальні проблеми економіки*. - 2006. - №3(57). - с. 35-40.